ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 25.4.2025
COM(2025) 166 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Ετήσια έκθεση για τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα και για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2019/1937 και (ΕΕ) 2020/1828 (Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές)

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

(1) Η παρούσα έκθεση απευθύνεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρουσιάζει τις δραστηριότητες που ανέλαβε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής: Επιτροπή) το 2024 σε σχέση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1925[1] (στο εξής: πράξη για τις ψηφιακές αγορές), όπως προβλέπεται στο άρθρο 35 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές[2].

(2) Η πρώτη ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες της Επιτροπής σε σχέση με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές εκδόθηκε στις 6 Μαρτίου 2024[3]. Στην πρώτη ετήσια έκθεσή της, η Επιτροπή αναφέρθηκε κυρίως στις αποφάσεις με τις οποίες οι Alphabet, Amazon, Apple, ByteDance, Meta και Microsoft ορίστηκαν πυλωροί τον Σεπτέμβριο του 2023.

(3) Το 2024 η Επιτροπή όρισε την Booking για την επιγραμμική της υπηρεσία διαμεσολάβησης Booking.com τον Μάιο, ενώ τον Απρίλιο συμπλήρωσε τον ορισμό της Apple με μια περαιτέρω βασική υπηρεσία πλατφόρμας, το λειτουργικό της σύστημα iPadOS.

(4) Η Επιτροπή ολοκλήρωσε επίσης τέσσερις διερευνήσεις της αγοράς, ορισμένες από τις οποίες είχε ξεκινήσει το 2023. Οι διερευνήσεις που ξεκίνησαν το 2023 αφορούν υπομνήματα αντίκρουσης τα οποία υποβλήθηκαν από επιχειρήσεις μαζί με τις κοινοποιήσεις τους, και στα οποία διατυπώνεται ο ισχυρισμός ότι, παρά την τήρηση των ορίων ορισμού, δεν πληρούν τις απαιτήσεις για τον ορισμό τους ως πυλωρών. Στο πλαίσιο των εν λόγω διερευνήσεων, καθώς και του ποιοτικού ορισμού του iPadOS, ζητήθηκε η παροχή εμπειρογνωμοσύνης από τη συμβουλευτική επιτροπή για τις ψηφιακές αγορές (DMAC)[4].

(5) Το 2024 η πράξη για τις ψηφιακές αγορές εισήλθε στη φάση εφαρμογής και επιβολής, με την 7η Μαρτίου 2024 ως προθεσμία συμμόρφωσης για τους ορισμούς που χρονολογούνταν από την 5η Σεπτεμβρίου 2023. Η Επιτροπή ξεκίνησε κανονιστικό διάλογο με όλους τους ορισθέντες πυλωρούς και κίνησε έξι διαδικασίες διερεύνησης μη συμμόρφωσης σχετικά με τρεις πυλωρούς: τις Alphabet, Apple και Meta. Σε δύο από τις διαδικασίες, η Επιτροπή εξέδωσε προκαταρκτικά πορίσματα[5]. Επιπλέον, η Επιτροπή ανακοίνωσε τη λήψη προκαταρκτικών διερευνητικών μέτρων σχετικά με την Amazon[6].

(6) Η Επιτροπή κίνησε επίσης δύο διαδικασίες για τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων διαλειτουργικότητας της Apple στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές αγορές και εξέδωσε προκαταρκτικά πορίσματα, στα οποία ζητήθηκε η υποβολή παρατηρήσεων

[1] ΕΕ L 265 της 12.10.2022, σ. 1.

[2] Σύμφωνα με το άρθρο 35 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, η Επιτροπή υποχρεούται να υποβάλλει ετήσια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της πράξης για τις ψηφιακές αγορές και την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την επίτευξη των στόχων της. Η παρούσα έκθεση είναι η δεύτερη έκθεση αυτού του είδους, η οποία καλύπτει το δεύτερο έτος εφαρμογής της πράξης για τις ψηφιακές αγορές.

[3] Έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: ετήσια έκθεση για την πράξη για τις ψηφιακές αγορές [κανονισμός (ΕΕ) 2022/1925] [COM(2024) 106 final].

4 Η συμβουλευτική επιτροπή για τις ψηφιακές αγορές υποστηρίζει την Επιτροπή στην έκδοση εκτελεστικών πράξεων στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές αγορές. Ταξινομείται ως επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 και λειτουργεί σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό της. Η συμβουλευτική επιτροπή για τις ψηφιακές αγορές συμμετείχε και στις τέσσερις διερευνήσεις της αγοράς και συγκλήθηκε την 1η Φεβρουαρίου, την 20ή Μαρτίου και την 4η Οκτωβρίου 2024.

[5] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-sends-preliminary-findings-meta-over-its-pay-or-consent-model-breach-digital-markets-act-2024-07-01_el και https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-sends-preliminary-findings-apple-and-opens-additional-non-compliance-investigation-2024-06-24_el.

[6] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-opens-non-compliance-investigations-against-alphabet-apple-and-meta-under-digital-markets-2024-03-25_el.

από τρίτους σχετικά με τα μέτρα που θα έπρεπε να λάβει η Apple για τη διασφάλιση αποτελεσματικής διαλειτουργικότητας[7].

(7) Παράλληλα με τη δραστηριότητα παρακολούθησης και επιβολής της νομοθεσίας, η Επιτροπή διοργάνωσε πολυάριθμες συναντήσεις με πυλωρούς και ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων τρίτων μερών, συμπεριλαμβανομένων επαγγελματιών χρηστών, προγραμματιστών, όσων αμφισβητούν τους πυλωρούς, εμπορικών ενώσεων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και εκπροσώπων πελατών. Η Επιτροπή διοργάνωσε επίσης διάφορα εργαστήρια συμμόρφωσης, παρέχοντας έτσι στα ενδιαφερόμενα μέρη την ευκαιρία να λάβουν πληροφορίες σχετικά με τις λύσεις συμμόρφωσης των πυλωρών. Επιπλέον, η ομάδα υψηλού επιπέδου για την πράξη για τις ψηφιακές αγορές (στο εξής: ομάδα υψηλού επιπέδου) αποφάσισε να δημιουργήσει τρεις θεματικές υποομάδες για τα δεδομένα, τη διαλειτουργικότητα και την τεχνητή νοημοσύνη και πραγματοποίησε αρκετές συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια του 2024. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνθηκε η συνεργασία και προωθήθηκε η διεξαγωγή συνεργατικού διαλόγου με την κοινότητα των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών[8].

(8) Στις ενότητες που ακολουθούν παρέχεται ολοκληρωμένη επισκόπηση της εφαρμογής της πράξης για τις ψηφιακές αγορές από την Επιτροπή, καθώς και της προόδου που έχει σημειωθεί ως προς την επίτευξη των στόχων της το 2024. Στην ενότητα II αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τους ορισμούς και τις λοιπές δραστηριότητες πλην της παρακολούθησης. Στην ενότητα III περιγράφεται η παρακολούθηση της συμμόρφωσης των πυλωρών. Στην ενότητα IV εξετάζονται οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων από τους πυλωρούς όσον αφορά τις πρακτικές κατάρτισης προφίλ των καταναλωτών. Στην ενότητα V παρουσιάζονται λεπτομερώς η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών αρχών. Τέλος, στην ενότητα VI περιγράφονται οι εργασίες που έχει πραγματοποιήσει η ομάδα υψηλού επιπέδου.

II. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΛΗΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

1. Κοινοποιήσεις, ορισμοί και διερευνήσεις της αγοράς

(9) Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, όταν οι επιχειρήσεις που παρέχουν βασικές υπηρεσίες πλατφόρμας πληρούν τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, πρέπει να κοινοποιούν το γεγονός αυτό στην Επιτροπή. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, οι επιχειρήσεις που πληρούν τα εν λόγω όρια μπορούν να προβάλουν επαρκώς τεκμηριωμένα επιχειρήματα σχετικά με τους λόγους για τους οποίους δεν θα πρέπει να οριστούν ως πυλωροί.

(10) Το 2024 η Επιτροπή έλαβε κοινοποιήσεις από τις Booking, ByteDance και X σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές[9].

(11) Την 1η Μαρτίου 2024 η Booking γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι πληρούσε τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές σε σχέση με την επιγραμμική της υπηρεσία διαμεσολάβησης, την Booking.com. Ως εκ

[7] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-starts-first-proceedings-specify-apples-interoperability-obligations-under-digital-2024-09-19_el και https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-seeks-feedback-measures-apple-should-take-ensure-interoperability-under-digital-markets-2024-12-19_el.

[8] Η ομάδα υψηλού επιπέδου για την πράξη για τις ψηφιακές αγορές αποτελείται από τους ακόλουθους φορείς και δίκτυα ρυθμιστικών αρχών: τον Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC), τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ/ΕΣΠΔ), το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανταγωνισμού (ΕΔΑ), το δίκτυο συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών (CPC) και την ομάδα των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (ERGA).

[9] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/latest-news_el.

τούτου, στις 13 Μαΐου 2024 η Επιτροπή όρισε την Booking ως πυλωρό σε σχέση με την εν λόγω βασική υπηρεσία πλατφόρμας[10]. Η υποχρέωση συμμόρφωσης της Booking με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές άρχισε στις 14 Νοεμβρίου 2024, δηλαδή έξι μήνες μετά τον ορισμό της[11].

(12) Την 1η Μαρτίου 2024 η ByteDance γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι πληρούσε τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές σε σχέση με την επιγραμμική της υπηρεσία διαφήμισης, την TikTok Ads. Η ByteDance υπέβαλε επίσης αίτημα αντίκρουσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, στο οποίο υποστήριξε ότι η TikTok Ads δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί σημαντική πύλη μεταξύ επαγγελματιών χρηστών και τελικών χρηστών. Στις 13 Μαΐου 2024 η Επιτροπή αποδέχθηκε το υπόμνημα αντίκρουσης που υπέβαλε η TikTok σε σχέση με την επιγραμμική της διαφημιστική υπηρεσία, την TikTok Ads. Το υπόμνημα αντίκρουσης έγινε άμεσα αποδεκτό εντός 45 εργάσιμων ημερών, δεδομένου ότι η επιχείρηση απέδειξε ότι η υπηρεσία της δεν πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 3 παράγραφος 1 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές[12].

(13) Την 1η Μαρτίου 2024 η X υπέβαλε κοινοποίηση σε σχέση με την επιγραμμική της υπηρεσία κοινωνικής δικτύωσης X και την επιγραμμική της υπηρεσία διαφήμισης X Ads, οι οποίες συνοδεύονταν αμφότερες από υπομνήματα αντίκρουσης, στα οποία προβαλλόταν ο ισχυρισμός ότι, ακόμη και αν πληρούνταν τα σχετικά όρια, η X δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί σημαντική πύλη μεταξύ επαγγελματιών χρηστών και τελικών χρηστών[13]. Στις 13 Μαΐου 2024 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση με την οποία αποδέχθηκε άμεσα το υπόμνημα αντίκρουσης σε σχέση με την X Ads[14], ενώ με χωριστή απόφαση κίνησε διαδικασία διερεύνησης της αγοράς βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 3 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, προκειμένου να διαπιστώσει αν θα έπρεπε να οριστεί η επιγραμμική υπηρεσία κοινωνικής δικτύωσης X[15]. Κατόπιν εμπεριστατωμένης διερεύνησης της αγοράς[16], στις 16 Οκτωβρίου 2024 η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η επιγραμμική υπηρεσία κοινωνικής δικτύωσης X δεν αποτελούσε σημαντική πύλη για τη σύνδεση επαγγελματιών χρηστών με τελικούς χρήστες. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αποφάσισε να αποδεχθεί το υπόμνημα αντίκρουσης και να μην προβεί στον ορισμό της X[17]. Η απόφαση εκδόθηκε μετά από συνεδρίαση της συμβουλευτικής επιτροπής για τις ψηφιακές αγορές, η οποία εξέδωσε θετική γνώμη στις 4 Οκτωβρίου 2024.

(14) Το 2024 η Επιτροπή ολοκλήρωσε επίσης τις διερευνήσεις της αγοράς σχετικά με τα υπομνήματα αντίκρουσης που είχε κινήσει στις 5 Σεπτεμβρίου 2023, προκειμένου να αποφασίσει αν θα πρέπει να οριστεί, αφενός, η Apple ως πυλωρός για την οικεία υπηρεσία iMessage και, αφετέρου, η Microsoft σε σχέση με τις Bing, Edge και

[10] Απόφαση της Επιτροπής, υπόθεση DMA.100019 — Booking — Online Intermediation Services — Verticals: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/4360/oj.

[11] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/booking-must-comply-all-relevant-obligations-under-digital-markets-act-2024-11-14_el.

[12] Υπόθεση DMA.100042 — ByteDance — Online advertising services: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202441/DMA_100042_134.pdf.

[13] Στην επόμενη ενότητα της ετήσιας έκθεσης για τις ψηφιακές αγορές εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η Επιτροπή απάντησε στο υπόμνημα αντίκρουσης που υποβλήθηκε. Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε: *Διερευνήσεις της αγοράς και υπομνήματα αντίκρουσης*.

[14] Υπόθεση DMA.100232 — X — Online advertising services: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202441/DMA_100232_44.pdf.

[15] Υπόθεση DMA.100041 — X — Online social networking service: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202441/DMA_100041_631.pdf.

[16] Συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών από επαγγελματίες χρήστες της X και άλλους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης.

[17] Η απόφαση αυτή δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη.

Microsoft Advertising. Μετά τη διεξαγωγή εμπεριστατωμένων διερευνήσεων της αγοράς, η Επιτροπή αποφάσισε να μην προβεί στον ορισμό της Apple[18] και της Microsoft[19] ως πυλωρών για τις εν λόγω υπηρεσίες. Οι αποφάσεις εκδόθηκαν κατόπιν συνεδρίασης της συμβουλευτικής επιτροπής για τις ψηφιακές αγορές, η οποία εξέδωσε θετική γνώμη για τις αποφάσεις την 1η Φεβρουαρίου 2024.

(15) Επιπλέον, βάσει εμπεριστατωμένης διερεύνησης της αγοράς που κινήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2023, στις 29 Απριλίου 2024 η Επιτροπή όρισε την Apple ως πυλωρό σε σχέση με τη βασική της υπηρεσία πλατφόρμας iPadOS[20]. Η απόφαση εκδόθηκε κατόπιν συνεδρίασης της συμβουλευτικής επιτροπής για τις ψηφιακές αγορές, η οποία εξέδωσε θετική γνώμη επί της απόφασης στις 20 Μαρτίου 2024. Η υποχρέωση συμμόρφωσης της Apple με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές ξεκίνησε έξι μήνες μετά τον ορισμό, στις 4 Νοεμβρίου 2024.

(16) Με τον ορισμό, αφενός, της Booking ως πυλωρού για την επιγραμμική της υπηρεσία διαμεσολάβησης (Booking.com) και, αφετέρου, της Apple για το λειτουργικό της σύστημα (iPadOS), ο συνολικός αριθμός των ορισθέντων πυλωρών αυξήθηκε το 2024 από 6 σε 7 επιχειρήσεις, ενώ ο αριθμός των ορισθεισών βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας ανήλθε σε 24, από 22 που ήταν προηγουμένως[21].

(17) Το 2024 η Επιτροπή συμμετείχε σε τρεις υπό εξέλιξη προσφυγές ακύρωσης που ασκήθηκαν από τις ByteDance, Meta και Apple τον Νοέμβριο του 2023 κατά των αντίστοιχων αποφάσεων ορισμού. Όσον αφορά την προσφυγή της ByteDance, τον Φεβρουάριο του 2024 ο πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου απέρριψε την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων της ByteDance και τον Ιούλιο του 2024 το Γενικό Δικαστήριο επικύρωσε την απόφαση της Επιτροπής για τον ορισμό της ByteDance με ταχεία διαδικασία[22]. Τον Σεπτέμβριο του 2024 η ByteDance άσκησε αναίρεση κατά της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου να επικυρώσει τον ορισμό της[23].

(18) Επιπλέον, η Επιτροπή αποτελεί διάδικο κατά του οποίου στράφηκε προσφυγή σε άλλες δύο δικαστικές διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη: i) προσφυγή που ασκήθηκε ιδίω ονόματι από τον δικηγόρο της ByteDance τον Αύγουστο του 2024 κατά της απόφασης της Επιτροπής να απορρίψει το αίτημα πρόσβασης σε έγγραφα σχετικά με τον ορισμό της ByteDance[24] και ii) προσφυγή που ασκήθηκε από την Opera ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου τον Ιούλιο του 2024 κατά του μη ορισμού της Microsoft ως πυλωρού σε σχέση με τον φυλλομετρητή της, τον Edge[25].

2. Λοιπές δραστηριότητες πλην της παρακολούθησης

[18] Υπόθεση DMA.100022 — Apple — Number-independent interpersonal communications services: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202416/DMA_100022_2757.pdf.
[19] Υποθέσεις DMA.100015 — Microsoft — Online search engines· DMA.100028 — Microsoft — Web browsers· DMA.100034 — Microsoft — Online advertising services: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202416/DMA_100015_700.pdf.
[20] Απόφαση της Επιτροπής, υπόθεση DMA.100047 — Apple — iPadOS: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/4374/oj.
[21] Για σχηματική χαρτογράφηση των σχετικών πυλωρών και των βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας, βλέπε τον ακόλουθο σύνδεσμο προς τον ιστότοπο της πράξης για τις ψηφιακές αγορές: https://digital-markets-act.ec.europa.eu/gatekeepers_el.
[22] Υπόθεση T-1077/23 R, Bytedance κατά Επιτροπής (ΕΕ C, C/2024/476, 3.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2317/oj) και υπόθεση T-1077/23, Bytedance κατά Επιτροπής (ΕΕ C, C/2024/476, 3.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/476/oj).
[23] Υπόθεση C-627/24 P, Bytedance κατά Επιτροπής (ΕΕ C, C/2024/6639, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6639/oj).
[24] Υπόθεση T-433/24, Batchelor κατά Επιτροπής (ΕΕ C, C/2024/6103, 21.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6103/oj).
[25] Υπόθεση T-357/24, Opera Norway κατά Επιτροπής (ΕΕ C, C/2024/5640, 30.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5640/oj).

(19) Μετά την έκδοση της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, η Επιτροπή έχει δώσει ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση των διερευνητικών της εργαλείων στο πλαίσιο της εν λόγω πράξης. Στις 30 Απριλίου 2024 η Επιτροπή εγκαινίασε ένα εργαλείο για τους πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος βάσει της πράξης για τις ψηφιακές αγορές[26], το οποίο είναι παρόμοιο με εκείνο που διατίθεται για την επιβολή της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας και για τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2065 (στο εξής: πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες). Το εργαλείο αυτό εξασφαλίζει σε φυσικά πρόσωπα τη δυνατότητα να παρέχουν, ιδιωτικά και εμπιστευτικά, πληροφορίες σχετικά με πιθανές περιπτώσεις μη συμμόρφωσης των πυλωρών με τις υποχρεώσεις που υπέχουν στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές αγορές[27]. Το 2024 η Επιτροπή έλαβε 20 αναφορές μέσω αυτού του εργαλείου.

(20) Όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινού, η Επιτροπή διατηρεί και επικαιροποιεί σε τακτική βάση τον ιστότοπο της πράξης για τις ψηφιακές αγορές[28]. Στον εν λόγω ιστότοπο παρουσιάζεται το ιστορικό πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, παρέχεται λειτουργία αναζήτησης για τις επίσημες πράξεις της Επιτροπής που συνδέονται με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές, ενώ περιλαμβάνονται επίσης ενότητα ερωτήσεων και απαντήσεων, η οποία επικαιροποιείται συχνά[29], και όλα τα σχετικά δελτία Τύπου. Η Επιτροπή γνωστοποιεί επίσης τις εξελίξεις σχετικά με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές μέσω των λογαριασμών της στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης[30].

(21) Το 2024 η Επιτροπή ανέθεσε εννέα μελέτες, υπηρεσίες συμβουλών εμπειρογνωμόνων ή πιλοτικά έργα σχετικά με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές.

III. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΥΛΩΡΩΝ

1. Δραστηριότητα παρακολούθησης

(22) Οι πυλωροί πρέπει να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στα άρθρα 5, 6, 7, 14 και 15 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές. Η απαίτηση συμμόρφωσης αρχίζει να ισχύει αμέσως μετά τον ορισμό για την υποχρέωση ενημέρωσης της Επιτροπής σχετικά με τις συγκεντρώσεις (άρθρο 14 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές) και το αργότερο έξι μήνες μετά τον ορισμό για τις υποχρεώσεις και τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στα άρθρα 5, 6, 7 (σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 10 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές) και στο άρθρο 15 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές. Για τις επιχειρήσεις που ορίστηκαν στις 5 Σεπτεμβρίου 2023, η εν λόγω εξάμηνη προθεσμία έληξε στις 7 Μαρτίου 2024. Λαμβανομένου υπόψη του επακόλουθου ορισμού του iPadOS στις 29 Απριλίου 2024, η Apple έπρεπε επίσης να συμμορφωθεί με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές για την εν λόγω βασική της υπηρεσία πλατφόρμας έως τις 4 Νοεμβρίου 2024, ενώ η Booking, η οποία ορίστηκε στις 13 Μαΐου 2024, έπρεπε να συμμορφωθεί έως τις 14 Νοεμβρίου 2024 για την Booking.com.

(23) Έξι μήνες μετά τον ορισμό, όλοι οι πυλωροί υπέβαλαν εκθέσεις συμμόρφωσης, όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 11 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, καθώς και

[26] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/whistleblower-tool_el.
[27] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-launches-whistleblower-tools-digital-services-act-and-digital-markets-act-2024-04-30_el.
[28] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/index_el.
[29] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/about-dma/questions-and-answers_el.
[30] Η παρακολούθηση των εξελίξεων και των εκθέσεων της Επιτροπής σχετικά με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές είναι δυνατή μέσω διαφόρων λογαριασμών: https://www.instagram.com/DigitalEU/· https://www.linkedin.com/showcase/digital-eu/· https://twitter.com/DigitalEU· https://www.youtube.com/c/DigitalEU· https://www.facebook.com/DigitalEU· https://www.linkedin.com/showcase/dg-competition· https://twitter.com/EU_Competition· https://www.youtube.com/@dgcompetition44.

περιγραφές, οι οποίες είχαν υποβληθεί σε ανεξάρτητο έλεγχο, οποιωνδήποτε τεχνικών κατάρτισης προφίλ καταναλωτών που εφαρμόζονταν σε όλες τις βασικές τους υπηρεσίες πλατφόρμας, σύμφωνα με το άρθρο 15 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές. Σύνδεσμοι προς τις μη εμπιστευτικές εκδόσεις των εν λόγω εγγράφων έχουν δημοσιευτεί στον ιστότοπο της Επιτροπής για τις ψηφιακές αγορές[31]. Η επόμενη έκδοση των εκθέσεων συμμόρφωσης των πυλωρών έπρεπε να υποβληθεί έως τις 7 Μαρτίου 2025[32]. Οι εκθέσεις αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις επικαιροποιήσεις των πυλωρών όσον αφορά τα οικεία μέτρα συμμόρφωσης.

(24) Η Επιτροπή αξιολόγησε όλες τις εκθέσεις συμμόρφωσης που έλαβε το 2024 και παρακολούθησε το περιεχόμενο των πυλωρών. Τον Μάρτιο του 2024 η Επιτροπή διοργάνωσε έξι εργαστήρια συμμόρφωσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ένα για κάθε πυλωρό που ορίστηκε στις 5 Σεπτεμβρίου 2023. Τον Νοέμβριο του 2024 διοργανώθηκε ένα ακόμη εργαστήριο για την Booking, μετά τον ορισμό της τον Μάιο του 2024. Σκοπός των εργαστηρίων ήταν να προσφέρουν σε τρίτους τη δυνατότητα να ζητήσουν διευκρινίσεις και να παράσχουν στους πυλωρούς παρατηρήσεις σχετικά με τις λύσεις συμμόρφωσής τους. Η συμμετοχή σε όλα τα εργαστήρια ήταν ανοικτή στο κοινό, με προτεραιότητα αυτοπρόσωπης συμμετοχής σε επαγγελματίες χρήστες, στην κοινωνία των πολιτών και σε επιχειρηματικές ενώσεις. Τα εργαστήρια ήταν επίσης προσβάσιμα μέσω διαδικτύου. Οι καταγραφές όλων των εργαστηρίων που πραγματοποιήθηκαν το 2024 είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο της Επιτροπής για την πράξη για τις ψηφιακές αγορές[33].

(25) Εκτός από τα εργαστήρια συμμόρφωσης και τις εργασίες σχετικά με τις εκθέσεις συμμόρφωσης[34], η Επιτροπή συνεργάστηκε σε σταθερή βάση με τους πυλωρούς και τα ενδιαφερόμενα τρίτα μέρη μέσω διαφόρων διαύλων, με σκοπό την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονταν διμερείς συναντήσεις και τεχνικά εργαστήρια με τη συμμετοχή εκπροσώπων των πυλωρών και των ενδιαφερόμενων τρίτων μερών. Επιπλέον, η Επιτροπή απέστειλε αιτήματα παροχής πληροφοριών στους πυλωρούς και σε τρίτους. Ενθάρρυνε επίσης συστηματικά τους πυλωρούς να συνεργάζονται απευθείας με παράγοντες της αγοράς, τονίζοντας ότι η συνεργασία αυτή αποτελεί σημαντικό μέρος της απόδειξης της αποτελεσματικής συμμόρφωσης των πυλωρών.

(26) Η Επιτροπή παρακολούθησε τον τρόπο με τον οποίο οι πυλωροί έχουν θέσει σε εφαρμογή τις απαιτήσεις του άρθρου 28 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, σύμφωνα με τις οποίες υποχρεούνται να συστήσουν υπηρεσία συμμόρφωσης η οποία πρέπει να είναι ανεξάρτητη από τις επιχειρησιακές υπηρεσίες του πυλωρού και να απαρτίζεται από έναν ή περισσότερους υπεύθυνους συμμόρφωσης με επαρκή εξουσία, κύρος και πόρους, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν τη συμμόρφωση του πυλωρού με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές και να τον συμβουλεύουν σχετικά. Όλοι οι ορισθέντες πυλωροί διόρισαν υπεύθυνους συμμόρφωσης σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο άρθρο 28 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές και γνωστοποίησαν τα σχετικά στοιχεία επικοινωνίας στην Επιτροπή. Το 2024 η Επιτροπή πραγματοποίησε με τους υπεύθυνους συμμόρφωσης κάθε πυλωρού δύο συνεδριάσεις με φυσική παρουσία. Σκοπός των συνεδριάσεων αυτών ήταν να κατανοήσει η Επιτροπή τον τρόπο με τον οποίο δημιουργήθηκε και οργανώθηκε η υπηρεσία συμμόρφωσης και να προβεί σε απολογισμό του κανονιστικού διαλόγου που

[31] https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/compliance-reports και https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/consumer-profiling-reports.

[32] Στις εκθέσεις αυτές δεν περιλαμβάνεται η έκθεση της Booking, η οποία έπρεπε να υποβληθεί στις 14 Νοεμβρίου 2024.

[33] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/events/workshops_el.

[34] https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/compliance-reports.

βρίσκεται σε εξέλιξη. Τέλος, για την υποστήριξη πιθανών μέτρων επιβολής, η Επιτροπή εξέδωσε το 2024 εντολές διατήρησης στοιχείων, με τις οποίες ζητήθηκε από έξι πυλωρούς —τις Alphabet, Amazon, Apple, Meta, Microsoft και Booking— να διατηρήσουν έγγραφα που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της συμμόρφωσής τους με συγκεκριμένες υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει της πράξης για τις ψηφιακές αγορές[35].

2. Πορίσματα όσον αφορά τη συμμόρφωση με τα άρθρα 5, 6 και 7 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές[36]

(27) Στην παρούσα ενότητα αναφέρονται τα πορίσματα της Επιτροπής σχετικά με τα θέματα που καλύπτονται από τα άρθρα 5, 6 και 7 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, καθώς και τα μέτρα που έχει λάβει. Τα παραδείγματα που ακολουθούν δεν είναι εξαντλητικά, αλλά περιγράφουν τις κύριες περιπτώσεις των μέτρων της Επιτροπής όσον αφορά τη συμμόρφωση με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές.

α) Παροχή στους χρήστες του ελέγχου των δεδομένων τους

(28) Η πράξη για τις ψηφιακές αγορές αναγνωρίζει τη σημασία των δεδομένων στις ψηφιακές αγορές, υπογραμμίζοντας ότι η συσσώρευση δεδομένων από τον πυλωρό και η περιορισμένη πρόσβαση των ανταγωνιστών τους σε δεδομένα μπορούν να συνεπάγονται περιορισμό της δυνατότητας διεκδίκησης, μείωση των επιλογών για τους τελικούς χρήστες όσον αφορά τα δικά τους δεδομένα, καθώς και περιορισμό της καινοτομίας. Όσον αφορά ειδικότερα τη δυνατότητα διεκδίκησης, στην πράξη για τις ψηφιακές αγορές διευκρινίζεται ότι η συσσώρευση δεδομένων από τους πυλωρούς μέσω των οικείων υπηρεσιών πλατφόρμας μπορεί να αυξήσει τους φραγμούς εισόδου στις αγορές στις οποίες υπάρχουν οι εν λόγω πυλωροί. Με άλλα λόγια, η συσσώρευση δεδομένων μπορεί να καταστήσει δυσχερέστερη για τους νέους παράγοντες την προσφορά των υπηρεσιών τους στις συγκεκριμένες αγορές.

(29) Στο ίδιο πνεύμα, η δυνατότητα διεκδίκησης μπορεί επίσης να υπονομεύεται από πυλωρό ο οποίος περιορίζει τη δυνατότητα αλλαγής παρόχου ή χρήσης πολλαπλών πλατφορμών (multi-homing), εάν δεν επιτρέπει, για παράδειγμα, στους τελικούς χρήστες να μεταφέρουν τα δεδομένα τους. Οι περιορισμοί αυτοί μπορούν, για παράδειγμα, να δυσχεραίνουν τη μετάβαση των τελικών χρηστών από ένα καθιερωμένο δίκτυο μέσων κοινωνικής δικτύωσης σε ένα αναδυόμενο δίκτυο, διότι φοβούνται ότι κατά τη διαδικασία θα χαθούν οι επαφές ή το δικό τους περιεχόμενο. Με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές επιδιώκεται η αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών με την παροχή στους τελικούς χρήστες περισσότερων επιλογών ως προς τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούν τα δεδομένα τους και τον τρόπο με τον οποίο επιθυμούν να τα χρησιμοποιήσουν, ενώ διασφαλίζεται παράλληλα ότι οι επαγγελματίες χρήστες έχουν καλύτερη πρόσβαση στα δεδομένα που παράγουν μέσω της χρήσης βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας.

(30) Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, οι πυλωροί πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα τα οποία παρέχουν στους τελικούς χρήστες τη δυνατότητα να επιλέγουν αν θα δώσουν τη συγκατάθεσή τους για τον συνδυασμό και/ή τη διασταύρωση των δεδομένων τους μεταξύ των υπηρεσιών των πυλωρών. Στις 25 Μαρτίου 2024 η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει διαδικασία διερεύνησης μη συμμόρφωσης κατά της Meta σε σχέση με την υποχρέωση αυτή[37]. Στο πλαίσιο της

[35] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_1689.

[36] Από κανένα στοιχείο της παρούσας έκθεσης δεν προκύπτει ότι τα μέτρα συμμόρφωσης που έλαβαν οι πυλωροί εγκρίνονται ως πλήρως ή εν μέρει συμμορφούμενα με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές.

[37] Η Επιτροπή συνεργάστηκε με την Ιρλανδική Επιτροπή Προστασίας Δεδομένων (Irish Data Protection Commission), η οποία διερευνά επίσης το μοντέλο «συγκατάθεσης ή πληρωμής» της Meta βάσει του ΓΚΠΔ, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης συνοχή κατά την εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου.

διερεύνησης εξετάζεται αν το επιχειρηματικό μοντέλο της διαφήμισης βάσει «συγκατάθεσης ή πληρωμής» της Meta συμμορφώνεται με την υποχρέωσή της να λαμβάνει τη συγκατάθεση των χρηστών κάθε φορά που η Meta σκοπεύει να συνδυάσει ή να διασταυρώσει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τελικών χρηστών μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών της. Στα προκαταρκτικά της πορίσματα που εκδόθηκαν την 1η Ιουλίου 2024, η Επιτροπή διατύπωσε τον προβληματισμό ότι η δυαδική επιλογή που επιβάλλεται με το μοντέλο «συγκατάθεσης ή πληρωμής» της Meta ενδέχεται να μην παρέχει πραγματική εναλλακτική λύση για τους χρήστες οι οποίοι δεν επιθυμούν να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν. Τον Αύγουστο του 2024 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (στο εξής: ΕΣΠΔ) εξέδωσε γνώμη δυνάμει του άρθρου 64 παράγραφος 2 του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων (στο εξής: ΓΚΠΔ) σχετικά με την ανάπτυξη μοντέλων «συγκατάθεσης ή πληρωμής» από μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες. Στις 13 Νοεμβρίου 2024 η Meta επικαιροποίησε το μοντέλο «συγκατάθεσης ή πληρωμής» που εφαρμόζει, με την προσθήκη της αποκαλούμενης «λιγότερο εξατομικευμένης εναλλακτικής λύσης». Η Επιτροπή, επιπλέον της διερεύνησης που ξεκίνησε σχετικά με τη συμμόρφωση της Meta κατά την περίοδο πριν από τις 13 Νοεμβρίου 2024, αξιολογεί επί του παρόντος και την αναθεωρημένη λύση συμμόρφωσης της Meta. Όσον αφορά τη φορητότητα των δεδομένων και την πρόσβαση σε αυτά, το 2024 οι πυλωροί ξεκίνησαν εργασίες βελτίωσης των οικείων λύσεων φορητότητας των δεδομένων με σκοπό να διευκολυνθεί η συνεχής φορητότητα των δεδομένων και η πρόσβαση σε αυτά σε πραγματικό χρόνο, ώστε να μπορούν οι μεν τελικοί χρήστες να μεταφέρουν εύκολα τα δεδομένα τους, οι δε επαγγελματίες χρήστες να έχουν εύκολη πρόσβαση στα δικά τους δεδομένα. Όλοι οι ορισθέντες πυλωροί έθεσαν σε εφαρμογή λύσεις κατά τη διάρκεια του 2024. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται λύσεις μεταφοράς δεδομένων οι οποίες επιτρέπουν στους τελικούς χρήστες, όπως οι χρήστες του Google Search ή του Facebook ή του TikTok, να παρέχουν σε εξουσιοδοτημένους τρίτους πρόσβαση στα ιστορικά και τα μελλοντικά δεδομένα τους, τα οποία οι εν λόγω τρίτοι μπορούν να χρησιμοποιούν για την προσφορά ανταγωνιστικών ή καινοτόμων υπηρεσιών. Επιπλέον, οι ήδη εφαρμοζόμενες και σημαντικά βελτιωμένες λύσεις μεταφοράς δεδομένων παρέχουν στους επαγγελματίες χρήστες των διαφόρων ορισθεισών υπηρεσιών (π.χ. Amazon Marketplace, Booking.com ή YouTube) τη δυνατότητα πρόσβασης στα δεδομένα που παράγουν στο πλαίσιο των εν λόγω υπηρεσιών.

(31) Η Επιτροπή παρακολουθεί στενά τη λειτουργία αυτών των νέων εργαλείων, σε διαβούλευση με τους πυλωρούς και ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων τρίτων μερών. Η Επιτροπή διεξήγαγε εντατικό κανονιστικό διάλογο με όλους τους πυλωρούς προκειμένου να τους ενθαρρύνει να βελτιώσουν, κατά περίπτωση, τις λύσεις συμμόρφωσής τους με βάση τις παρατηρήσεις από τρίτους. Οι επόμενες εκθέσεις συμμόρφωσης των πυλωρών, οι οποίες έπρεπε να υποβληθούν τον Μάρτιο του 2025, θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν ορισμένες από τις βελτιώσεις αυτές, καθώς και τις εργασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να συγκεντρώνει παρατηρήσεις από την αγορά σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων λύσεων όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της πράξης για τις ψηφιακές αγορές.

β) **Άνοιγμα των οικοσυστημάτων φορητών συσκευών**

(32) Οι στόχοι της δυνατότητας διεκδίκησης και της δικαιοσύνης στα οικοσυστήματα των πυλωρών συνεπάγονται την παροχή της δυνατότητας επιλογής στους καταναλωτές, μέσω της εξασφάλισης της δυνατότητας πρόσβασης των τελικών χρηστών σε ποικίλα και καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους, ενώ τους εξασφαλίζεται παράλληλα η δυνατότητα εύκολης εναλλαγής μεταξύ

εναλλακτικών προϊόντων και υπηρεσιών. Στις διατάξεις της πράξης για τις ψηφιακές αγορές που διαδραματίζουν καίριο ρόλο στο άνοιγμα των οικοσυστημάτων φορητών συσκευών συγκαταλέγονται και οι διατάξεις που αφορούν τη δυνατότητα των προγραμματιστών να διανέμουν εφαρμογές μέσω εναλλακτικών πηγών[38], καθώς και οι διατάξεις που επιβάλλουν αποτελεσματική διαλειτουργικότητα, εύκολη εναλλαγή προεπιλογών, απεγκατάσταση ή εμφάνιση οθόνης επιλογής (ιδίως οι διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφοι 3, 4 και 7 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές).

Προεπιλογές, οθόνες επιλογής και απεγκατάσταση

(33) Μία από τις προτεραιότητες της Επιτροπής όσον αφορά την επιβολή ήταν να αποτραπεί το ενδεχόμενο εκμετάλλευσης των συμπεριφορικών μεροληψιών των καταναλωτών από τους πυλωρούς μέσω προεπιλεγμένων ρυθμίσεων και να ενισχυθεί η θέση των τελικών χρηστών ώστε να έχουν τη δυνατότητα εύκολης εναλλαγής μεταξύ διαφόρων ψηφιακών λύσεων στο λειτουργικό σύστημα ή στον φυλλομετρητή των πυλωρών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές. Ο περιορισμός της δυνατότητας των πυλωρών να οδηγούν τους χρήστες προς τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες τους παρέχει στους επαγγελματίες χρήστες, όπως οι πάροχοι εναλλακτικών φυλλομετρητών και μηχανών αναζήτησης, τη δυνατότητα να αυξήσουν την προβολή τους και να βελτιώσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προσφέρουν. Αυτή η αυξημένη δυνατότητα διεκδίκησης των υπηρεσιών των πυλωρών μεταφράζεται σε ευρύτερο φάσμα επιλογών για τους τελικούς χρήστες.

(34) Η Επιτροπή έχει λάβει αποφασιστικά μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι οι πυλωροί παρέχουν γρήγορα ευρύτερες επιλογές στους χρήστες. Στις 25 Μαρτίου 2024 η Επιτροπή κίνησε διαδικασία κατά της Apple, ανταποκρινόμενη σε στοιχεία που αποδείκνυαν ότι ο πυλωρός δεν συμμορφώθηκε αποτελεσματικά με τις υποχρεώσεις του όσον αφορά τη δυνατότητα των τελικών χρηστών να αλλάζουν εύκολα τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις στο iOS (μεταξύ άλλων μέσω της οθόνης επιλογής του φυλλομετρητή) ή να απεγκαθιστούν τις εφαρμογές λογισμικού της ίδιας της Apple στο iOS. Η Επιτροπή προέβη επίσης σε εντατικές κανονιστικές ανταλλαγές με την Alphabet και τη Microsoft, οι οποίες πρέπει επίσης να παρέχουν στους τελικούς χρήστες τη δυνατότητα να αλλάζουν εύκολα τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις και να απεγκαθιστούν εφαρμογές λογισμικού.

(35) Οι προσπάθειες της Επιτροπής οδήγησαν σε σαφή και απτά αποτελέσματα. Τον Αύγουστο του 2024 η Apple ανακοίνωσε διάφορες αλλαγές: αφαίρεσε διάφορα σημεία τριβής στη διαδρομή του χρήστη για την επιλογή φυλλομετρητή στην οθόνη επιλογής και αύξησε τον αριθμό των εφαρμογών λογισμικού για τις οποίες οι τελικοί χρήστες μπορούν να αλλάξουν την προεπιλογή ή να την απεγκαταστήσουν. Υπάρχει επίσης μια νέα ενότητα για τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις εφαρμογών, η οποία διευκολύνει την αλλαγή των προεπιλογών. Οι αλλαγές αυτές έχουν τεθεί πλέον σε εφαρμογή τόσο στο iOS όσο και στο iPadOS. Η Apple σχεδιάζει να προβεί σε περαιτέρω επικαιροποιήσεις την άνοιξη του 2025. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τόσο τα μέτρα που εφαρμόζει η Apple όσο και το αν ο πυλωρός συμμορφώνεται αποτελεσματικά με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές.

(36) Η Alphabet εμφανίζει πλέον βελτιωμένη οθόνη επιλογής για τις μηχανές αναζήτησης και τους φυλλομετρητές στο Chrome και το Pixel, η οποία εγκαθίσταται σταδιακά σε όλες τις συσκευές Android. Η βελτιωμένη οθόνη παρουσιάζει στους χρήστες απολύτως τυχαιοποιημένο κατάλογο των διαθέσιμων εναλλακτικών υπηρεσιών. Η Επιτροπή εξακολουθεί να διεξάγει κανονιστικό διάλογο με την Alphabet όσον αφορά

[38] Όπως τα καταστήματα εφαρμογών τρίτων.

την εγκατάσταση οθονών επιλογής και τα μέτρα που εφαρμόζονται σε σχέση με την εύκολη εναλλαγή προεπιλογών και την απεγκατάσταση εφαρμογών.

(37) Η Microsoft παρέχει τη δυνατότητα απεγκατάστασης των οικείων εφαρμογών φυλλομετρητή και επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης στο λειτουργικό της σύστημα Windows. Έθεσε επίσης τέλος στις συστάσεις που παρείχε στις διάφορες εμπειρίες Windows για τον ορισμό του Edge ως προεπιλεγμένου φυλλομετρητή για χρήστες στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ). Η Επιτροπή τηρεί το σχέδιο συμμόρφωσης της Microsoft υπό έλεγχο, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική της συμμόρφωση με όλες τις πτυχές των υποχρεώσεων που υπέχει.

(38) Το συνολικό αποτέλεσμα είναι ότι δημιουργούνται περισσότερες ευκαιρίες στην αγορά, καθώς οι τελικοί χρήστες στον ΕΟΧ μπορούν να ανακαλύψουν και να εγκαταστήσουν με αποτελεσματικότερο τρόπο εναλλακτικές επιλογές και να τις ορίσουν ως προεπιλεγμένη επιλογή, εφόσον το επιθυμούν. Επιπλέον, η Επιτροπή εξακολουθεί να αξιολογεί αν απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα πραγματικής επιλογής.

Σύστημα καθοδήγησης (Steering)

(39) Στις 25 Μαρτίου 2024 η Επιτροπή κίνησε δύο διαδικασίες διερεύνησης για την Apple και την Alphabet, οι οποίες παρέχουν τους κύριους διαύλους διανομής εφαρμογών λογισμικού (app) σε φορητές συσκευές στον ΕΟΧ. Οι διαδικασίες διερεύνησης κινήθηκαν με σκοπό να εξεταστεί αν οι δύο πυλωροί συμμορφώθηκαν με την υποχρέωση δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 4 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, σύμφωνα με την οποία οφείλουν να επιτρέπουν στους προγραμματιστές εφαρμογών —πολλοί από τους οποίους είναι ευρωπαϊκές μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και νεοφυείς επιχειρήσεις— να «καθοδηγούν» δωρεάν τους καταναλωτές σε προσφορές εκτός των καταστημάτων εφαρμογών των πυλωρών (καταστήματα εφαρμογών).

(40) Στις 24 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή ενημέρωσε την Apple σχετικά με την προκαταρκτική της άποψη ότι οι πολιτικές της όσον αφορά το κατάστημα εφαρμογών της (App Store) αντιβαίνουν στην πράξη για τις ψηφιακές αγορές λόγω περιορισμών που επιβάλλονται στους προγραμματιστές εφαρμογών οι οποίοι προωθούν εξωτερικές προσφορές και εξωτερικό περιεχόμενο στους καταναλωτές, με αποτέλεσμα να στερούν από τους τελικούς χρήστες εναλλακτικές και πιθανώς φθηνότερες δυνατότητες αγοράς.

Διαλειτουργικότητα

(41) Οι δίκαιες και διεκδικήσιμες αγορές βασίζονται επίσης στη διαλειτουργικότητα για να μπορέσουν να ακμάσουν, υπό την έννοια ότι οι πυλωροί δεν θα μπορούν να εκμεταλλευτούν τους διττούς τους ρόλους[39], οι οποίοι καθοδηγούνται από την ενοποίηση των προϊόντων, για να παρεμποδίσουν τον ανταγωνισμό. Διευκολύνοντας την πρόσβαση εναλλακτικών παρόχων στις κρίσιμες λειτουργίες των πυλωρών, η Επιτροπή επιδιώκει να διαφυλάξει την ανταγωνιστική ικανότητα των εν λόγω εναλλακτικών παρόχων μέσω της συνέχισης των δραστηριοτήτων τους στον τομέα της καινοτομίας.

(42) Στις 19 Σεπτεμβρίου 2024 η Επιτροπή κίνησε δύο διαδικασίες καθορισμού προδιαγραφών, με σκοπό να συνδράμει την Apple στο πλαίσιο της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις διαλειτουργικότητας δυνάμει της πράξης για ψηφιακές αγορές, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 7 της εν λόγω πράξης. Η πρώτη διαδικασία

[39] Οι πυλωροί μπορούν να διαδραματίζουν δύο συνδεδεμένους ρόλους, δηλαδή να είναι ταυτόχρονα πάροχοι κρίσιμης υπηρεσίας και ανταγωνιστές στην ίδια αγορά. Στο πλαίσιο ενός «διττού ρόλου», ο πυλωρός μπορεί να χρησιμοποιεί τον έλεγχο που ασκεί επί βασικών λειτουργιών προκειμένου να ευνοήσει τα δικά του προϊόντα ή τις δικές του υπηρεσίες, παρεμποδίζοντας έτσι τον ανταγωνισμό από εναλλακτικούς παρόχους.

επικεντρώνεται σε διάφορα χαρακτηριστικά και λειτουργίες συνδεσιμότητας iOS, που χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο για συνδεδεμένες συσκευές και από συνδεδεμένες συσκευές (π.χ. έξυπνα ρολόγια ή ακουστικά κεφαλής). Η δεύτερη διαδικασία επικεντρώνεται στη διαδικασία που έχει θεσπίσει η Apple για την επεξεργασία αιτημάτων διαλειτουργικότητας που υποβάλλονται από προγραμματιστές και τρίτους για τα iOS και iPadOS. Στις 19 Δεκεμβρίου 2024 η Επιτροπή απέστειλε προκαταρκτικά πορίσματα στην Apple σε σχέση με τις δύο διαδικασίες καθορισμού προδιαγραφών, ενώ ξεκίνησε παράλληλα και δύο αντίστοιχες δημόσιες διαβουλεύσεις.

(43) Η έλλειψη διαλειτουργικότητας επιτρέπει επίσης στους πυλωρούς που παρέχουν υπηρεσίες ανταλλαγής μηνυμάτων να επωφελούνται από ισχυρά αποτελέσματα δικτύου, τα οποία λειτουργούν ως φραγμός στην αλλαγή παρόχου και περιορίζουν τόσο τις επιλογές όσο και τη δυνατότητα διεκδίκησης των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο που σημειώνει η Meta όσον αφορά τη διαλειτουργικότητα των εφαρμογών WhatsApp και Messenger σύμφωνα με την υποχρέωση που υπέχει βάσει της πράξης για τις ψηφιακές αγορές. Μετά τις παρατηρήσεις της Επιτροπής και τρίτων, η Meta προέβη σε ορισμένες αλλαγές στη λύση της. Η Επιτροπή παρακολουθεί τις εξελίξεις αυτές ώστε να διασφαλιστεί ότι τα ενδιαφερόμενα τρίτα μέρη έχουν πράγματι τη δυνατότητα διαλειτουργικότητας με τις εφαρμογές WhatsApp και Messenger.

Εναλλακτικοί δίαυλοι διανομής

(44) Η εξασφάλιση της δυνατότητας διεκδίκησης όσον αφορά τη διανομή εφαρμογών και καταστημάτων εφαρμογών παρέχει, αφενός, στους επαγγελματίες χρήστες την ελευθερία να αποφασίζουν ποιους διαύλους επιθυμούν να χρησιμοποιούν για τη διανομή των εφαρμογών τους και, αφετέρου, στους τελικούς χρήστες την ελευθερία πρόσβασης στις εν λόγω εφαρμογές ή στα εν λόγω καταστήματα εφαρμογών εκτός των βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας ενός πυλωρού. Για την εξασφάλιση της δυνατότητας διεκδίκησης, η οποία παρέχει περισσότερες επιλογές τόσο στους επαγγελματίες χρήστες όσο και στους τελικούς χρήστες και ενθαρρύνει την καινοτομία, οι πυλωροί πρέπει να αποτρέπονται από την επιβολή περιορισμών στους τελικούς χρήστες όσον αφορά τις εφαρμογές ή τα καταστήματα εφαρμογών όπου μπορούν να έχουν πρόσβαση.

(45) Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι η Apple πρέπει να επιτρέπει στους τελικούς χρήστες των συσκευών iPhone να εγκαθιστούν και άλλες εφαρμογές εκτός από εκείνες που είναι διαθέσιμες μέσω του δικού της καταστήματος εφαρμογών (App Store), παρέχοντας, για παράδειγμα, τη δυνατότητα εγκατάστασης και χρήσης καταστημάτων εφαρμογών τρίτων, καθώς και τη δυνατότητα άμεσης τηλεφόρτωσης εφαρμογών από το διαδίκτυο. Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην πράξη για τις ψηφιακές αγορές, και οι οποίες ισχύουν για την Apple από τον Μάρτιο του 2024, έχουν οδηγήσει στη δημιουργία ορισμένων καταστημάτων εφαρμογών τρίτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως τα καταστήματα AltStore, Aptoide και Epic.

(46) Παρά τις θετικές αυτές εξελίξεις ως προς τη διασφάλιση αποτελεσματικής δυνατότητας διεκδίκησης, στις 24 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή κίνησε διαδικασία διερεύνησης σχετικά με τη συμμόρφωση της Apple με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές όσον αφορά τους συμβατικούς όρους που επέβαλε η Apple στους προγραμματιστές οι οποίοι επιθυμούν να παρέχουν καταστήματα εφαρμογών τρίτων ή να προσφέρουν τις εφαρμογές τους μέσω των εν λόγω καταστημάτων εφαρμογών. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της διερεύνησης εξετάζονται τα εξής: το προτεινόμενο τέλος βασικής τεχνολογίας της Apple, βάσει του οποίου οι προγραμματιστές εφαρμογών τρίτων και καταστημάτων εφαρμογών τρίτων πρέπει να καταβάλλουν τέλος 0,50 EUR

ανά εγκατεστημένη εφαρμογή· τη διαδρομή πολλαπλών σταδίων του χρήστη που επιβάλλει η Apple για την τηλεφόρτωση και την εγκατάσταση εναλλακτικών καταστημάτων εφαρμογών ή εφαρμογών στο iOS· και τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας προκειμένου οι προγραμματιστές να μπορούν να προσφέρουν εναλλακτικά καταστήματα εφαρμογών ή να διανέμουν απευθείας εφαρμογές από το διαδίκτυο στο iOS.

(47) Όπως και η Apple, η Alphabet πρέπει να διασφαλίσει ότι είναι πράγματι δυνατή η χρήση εναλλακτικών πηγών διανομής εφαρμογών στο λειτουργικό της σύστημα Android. Η Επιτροπή συνεχίζει να συνεργάζεται με την Alphabet και τα ενδιαφερόμενα τρίτα μέρη για την αντιμετώπιση πιθανών ανησυχιών σχετικά με την αποτελεσματική συμμόρφωση των όρων Android της Alphabet με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές.

γ) **Δίκαιη επιγραμμική αναζήτηση**

(48) Η διασφάλιση ίσης μεταχείρισης και η προστασία από πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις συγκαταλέγονται στις προϋποθέσεις για την εδραίωση δίκαιων και διεκδικήσιμων αγορών επιγραμμικής αναζήτησης. Βάσει των ανωτέρω, η πράξη για τις ψηφιακές αγορές αποσκοπεί στην προστασία των επαγγελματιών χρηστών από τον αθέμιτο ανταγωνισμό των υπηρεσιών των πυλωρών, καθώς και στην προσφορά περισσότερων ευκαιριών σε άλλους παρόχους μηχανών επιγραμμικής αναζήτησης για την ανάπτυξη νέων εναλλακτικών λύσεων αναζήτησης.

(49) Η απαγόρευση της πρακτικής της αυτοπροτίμησης που εφαρμόζουν οι πυλωροί, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6 παράγραφος 5 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, είναι ευρέος φάσματος και αφορά όλες τις μορφές αυτοπροτίμησης. Όσον αφορά την Alphabet, καλύπτει τις δικές της υπηρεσίες κάθετης αναζήτησης που κατατάσσονται ή ενσωματώνονται στα αποτελέσματα της μηχανής αναζήτησης Google Search. Καλύπτονται επίσης περιπτώσεις στις οποίες η Alphabet αντιμετωπίζει ευνοϊκότερα τις δικές της υπηρεσίες περιεχομένου σε σχέση με άλλους παρόχους περιεχομένου που κατατάσσονται επίσης στα αποτελέσματα της μηχανής αναζήτησης Google Search. Στις 25 Μαρτίου 2024 η Επιτροπή κίνησε διαδικασία κατά της Alphabet λόγω ανησυχιών ότι ο πυλωρός εφαρμόζει προτιμησιακή πρακτική υπέρ των δικών του υπηρεσιών κάθετης αναζήτησης ή περιεχομένου έναντι παρόμοιων ανταγωνιστών που δραστηριοποιούνται σε τομείς όπως η φιλοξενία, τα ταξίδια, το ηλεκτρονικό εμπόριο ή η δημιουργία περιεχομένου, κατά παράβαση του άρθρου 6 παράγραφος 5 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές.

(50) Επιπλέον, το άρθρο 6 παράγραφος 11 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές επιβάλλει την ανταλλαγή δεδομένων κλικ και αναζήτησης από ορισθείσες μηχανές αναζήτησης με εναλλακτικούς παρόχους μηχανών αναζήτησης. Σκοπός της υποχρέωσης αυτής είναι η προώθηση της δυνατότητας διεκδίκησης από μηχανές αναζήτησης τρίτων.

(51) Τον Μάρτιο του 2024 η Alphabet πρότεινε μια λύση αδειοδότησης δεδομένων για τη συμμόρφωση με την υποχρέωση που προβλέπεται στην πράξη για τις ψηφιακές αγορές όσον αφορά την ανταλλαγή δεδομένων κατάταξης, αναζήτησης, κλικ και προβολής. Η Επιτροπή βρίσκεται επί του παρόντος στη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης της εν λόγω λύσης αδειοδότησης με το άρθρο 6 παράγραφος 11 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές. Η Επιτροπή βρίσκεται σε επαφή με την Alphabet και τους δυνητικούς δικαιούχους σχετικά με το θέμα αυτό. Συζητά επίσης τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματική ανταλλαγή δεδομένων βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 11 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές με τις αρχές προστασίας δεδομένων, ιδίως στο πλαίσιο της ομάδας υψηλού επιπέδου.

δ) **Επιγραμμικές αγορές**

(52) Ο στόχος για την εδραίωση δίκαιου και διεκδικήσιμου επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τις επιγραμμικές αγορές και την επιγραμμική διαμεσολάβηση επιδιώκεται με μια σειρά διατάξεων της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, όπως οι διατάξεις για την απαγόρευση των ρητρών ισοτιμίας, την απαγόρευση της αυτοπροτίμησης στην κατάταξη, τον μετριασμό των αθέμιτων πλεονεκτημάτων δεδομένων και την προώθηση της πρόσβασης και της φορητότητας των δεδομένων για τους χρήστες.

(53) Η πράξη για τις ψηφιακές αγορές απαγορεύει κάθε μορφή (στενής ή ευρείας) ισοτιμίας, η οποία καλύπτει εμπορικές πρακτικές πέραν των τιμών και περιλαμβάνει κάθε μέτρο που θα είχε το ίδιο αποτέλεσμα με μια ρήτρα ισοτιμίας. Κατά συνέπεια, παρέχει στους επαγγελματίες χρήστες τη δυνατότητα να διαφοροποιούν τους εμπορικούς όρους μεταξύ των διαφόρων διαύλων διανομής. Επομένως, η πράξη για τις ψηφιακές αγορές αποσκοπεί στην άρση των εμποδίων ισοτιμίας όσον αφορά τις επιλογές των επαγγελματιών χρηστών να προσφέρουν αγαθά ή υπηρεσίες μέσω εναλλακτικών πλατφορμών και διαύλων απευθείας πωλήσεων. Αυτός ο περιορισμός εφαρμόζεται σε οποιοδήποτε μέτρο που έχει ισοδύναμο αποτέλεσμα με ρήτρες ισοτιμίας, όπως η αύξηση των προμηθειών ή η διαγραφή των προσφορών των επαγγελματιών χρηστών.

(54) Ως προς το ζήτημα αυτό, η Booking ανέφερε[40] ότι, προκειμένου να συμμορφωθεί με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές, πρώτον, αφαίρεσε τον EOX από τον κατάλογο των εδαφών που υπόκεινται σε απαιτήσεις ισοτιμίας στους γενικούς όρους και προϋποθέσεις της και, δεύτερον, δημοσίευσε επικαιροποιημένη έκδοση των όρων αυτών, στην οποία δεν γίνεται πλέον καμία αναφορά στην ισοτιμία[41]. Η Booking ανέφερε επίσης ότι είχε σταματήσει να χρησιμοποιεί εξωτερικές τιμές ως στοιχεία ενημέρωσης για τα οικεία προγράμματα προνομίων (Premium).

(55) Η Amazon ανέφερε ότι, σύμφωνα με τη δική της αυτοαξιολόγηση, δεν χρησιμοποιεί ρήτρες ισοτιμίας οι οποίες δεν συνάδουν με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές. Άλλοι πυλωροί ανέφεραν μελλοντοστρεφείς μηχανισμούς συμμόρφωσης, οι οποίοι θα πρέπει να αποτρέπουν την εισαγωγή υποχρεώσεων ισοτιμίας για τους επαγγελματίες χρήστες στο μέλλον[42]. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί και να αξιολογεί αν τηρούνται με αποτελεσματικό τρόπο οι σχετικές υποχρεώσεις που προβλέπονται στην πράξη για τις ψηφιακές αγορές, αν υπάρχουν κίνδυνοι καταστρατήγησης και αν οι πυλωροί μπορούν να χρησιμοποιούν εναλλακτικά μέτρα με παρόμοιο αποτέλεσμα.

(56) Ομοίως με την απαγόρευση που ισχύει για την επιγραμμική αναζήτηση, οι επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης υπόκεινται επίσης στην απαγόρευση της αυτοπροτίμησης που προβλέπεται στην πράξη για τις ψηφιακές αγορές. Στόχος είναι να εξασφαλιστούν δίκαιες και διεκδικήσιμες επιγραμμικές αγορές για τους χιλιάδες επαγγελματίες χρήστες που βρίσκονται σε άμεσο ανταγωνισμό με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες των πλατφορμών των ίδιων των πυλωρών. Με τον τρόπο αυτόν ωφελούνται, με τη σειρά τους, και οι τελικοί χρήστες, οι οποίοι μπορούν πλέον να βρίσκουν ευρύτερο φάσμα επιλογών προϊόντων και υπηρεσιών στις πλατφόρμες των πυλωρών. Όπως ανακοινώθηκε στις 25 Μαρτίου 2024, η Επιτροπή έλαβε προκαταρκτικά διερευνητικά μέτρα για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της

[40] bookingholdings.com/wp-content/uploads/2024/11/DMA-Compliance-Report.pdf.

[41] Η έκδοση αυτή κοινοποιήθηκε στους επαγγελματίες χρήστες και ανακοινώθηκε κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου συμμόρφωσης τον Νοέμβριο του 2024.

[42] Σε σχέση επίσης με τη συμμόρφωση με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, η Alphabet εντόπισε συναφείς συμβάσεις σε σχέση με το κατάστημα Play Store και την υπηρεσία Maps οι οποίες ενδέχεται να περιέχουν ρήτρες ισοτιμίας. Για τις συμβάσεις αυτές, απέστειλε σχετικές παραιτήσεις στις αρχές του 2024. Η Apple έκρινε ότι είχε ήδη συμμορφωθεί με το άρθρο 5 παράγραφος 3, όσον αφορά το κατάστημα εφαρμογών της (App Store), πριν από τις 7 Μαρτίου 2024.

Amazon με την πράξη για τις ψηφιακές αγορές σε σχέση με πιθανές πρακτικές αυτοπροτίμησης.

3. Πληροφορίες σχετικά με συγκεντρώσεις

(57) Σύμφωνα με το άρθρο 14 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, οι πυλωροί υποχρεούνται να ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε σχεδιαζόμενη συγκέντρωση, σε περίπτωση που οι συγχωνευόμενες οντότητες ή το αντικείμενο της συγκέντρωσης παρέχουν βασικές υπηρεσίες πλατφόρμας ή άλλες υπηρεσίες στον ψηφιακό τομέα ή καθιστούν δυνατή τη συλλογή δεδομένων.

(58) Το 2024 η Επιτροπή έλαβε 15 ενημερώσεις σχετικά με σχεδιαζόμενες συγχωνεύσεις από πυλωρούς. Μη εμπιστευτικές περιλήψεις των πληροφοριών που υπέβαλαν οι πυλωροί σύμφωνα με το άρθρο 14 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές δημοσιεύτηκαν στον ιστότοπο της Επιτροπής για εννέα από τις εν λόγω ενημερώσεις[43], μαζί με την ημερομηνία κοινοποίησης και την ταυτότητα των επιχειρήσεων.

(59) Πιο συγκεκριμένα, αρκετές ενημερώσεις, οι οποίες ελήφθησαν σύμφωνα με το άρθρο 14 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, αφορούσαν συμφωνίες σχετικά με την εξαγορά ταλέντων, πρακτική η οποία είναι επίσης γνωστή ως «acqui-hiring»[44]. Οι πράξεις αυτές μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές. Συνήθως περιλαμβάνουν συμφωνίες πρόσληψης βασικού προσωπικού στην εταιρεία-στόχο, αλλά δεν περιλαμβάνουν πάντοτε την εξαγορά μετοχών ή περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας-στόχου. Το κατά πόσον μια πράξη «acqui-hiring» συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 δεν είναι πάντα σαφές και ενδέχεται να απαιτείται διεξοδική κατά περίπτωση ανάλυση[45].

(60) Το άρθρο 14 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές ενισχύει τη διαφάνεια όσον αφορά τις εξαγορές από πυλωρούς και παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να εντοπίζει ευρύτερες τάσεις όσον αφορά τις εξαγορές στον ψηφιακό τομέα. Επιπλέον, η Επιτροπή ανταλλάσσει πληροφορίες με τα κράτη μέλη όσον αφορά τις εξαγορές. Τα κράτη μέλη μπορούν, με τη σειρά τους, να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες αυτές για σκοπούς ελέγχου των συγκεντρώσεων σε εθνικό επίπεδο. Όταν τα κράτη μέλη έχουν εθνική δικαιοδοσία, οι εθνικές αρμόδιες αρχές (στο εξής: ΕΑΑ) εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να παραπέμπουν τις συγκεντρώσεις στην Επιτροπή.

IV. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΓΧΘΕΙΣΑΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

(61) Σύμφωνα με το άρθρο 15 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, οι πυλωροί υποχρεούνται να υποβάλλουν στην Επιτροπή την περιγραφή, η οποία έχει υποβληθεί σε ανεξάρτητο έλεγχο, οποιωνδήποτε τεχνικών κατάρτισης προφίλ καταναλωτών που εφαρμόζουν σε όλες τις βασικές υπηρεσίες πλατφόρμας που απαριθμούνται στις αποφάσεις ορισμού τους σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 9 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές. Θα πρέπει επίσης να δημοσιεύουν επισκόπηση της περιγραφής. Η προθεσμία για την υποβολή των ελεγχθεισών περιγραφών και τη δημοσίευση της επισκόπησης είναι έξι μήνες μετά την απόφαση ορισμού. Οι πυλωροί υποχρεούνται επίσης να επικαιροποιούν στο μέλλον τα εν λόγω έγγραφα σε ετήσια βάση.

[43] Οι υπόλοιπες ενημερώσεις του 2024 θα δημοσιευτούν το 2025 σε κυλιόμενη βάση και το νωρίτερο τέσσερις μήνες μετά την παραλαβή των πληροφοριών.

[44] Βλέπε, για παράδειγμα, Microsoft / Inflection AI, Inc., που αναφέρθηκε βάσει του άρθρου 14 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές στις 17 Οκτωβρίου 2024.

[45] Στην υπόθεση Microsoft / Inflection, για παράδειγμα, η Επιτροπή έκρινε ότι η πράξη περιλάμβανε όλα τα αναγκαία περιουσιακά στοιχεία για τη μεταβίβαση στη Microsoft της θέσης που κατείχε η Inflection στην αγορά και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η πράξη συνιστά συγκέντρωση σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004. Βλέπε: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_4727.

(62) Η Επιτροπή ήταν διατεθειμένη να παράσχει καθοδήγηση και συμβουλές στους πυλωρούς κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες για τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων, στο πλαίσιο των προκαταρκτικών συζητήσεων σχετικά με τη συμμόρφωση.

(63) Οι έξι πυλωροί που ορίστηκαν στις 5 Σεπτεμβρίου 2023 έπρεπε να υποβάλουν την ελεγχθείσα περιγραφή των εκθέσεών τους στην Επιτροπή και να δημοσιεύσουν τις αντίστοιχες δημόσιες επισκοπήσεις έως τις 7 Μαρτίου 2024. Έως την εν λόγω ημερομηνία, η Επιτροπή είχε λάβει ελεγχθείσες περιγραφές των εν λόγω εκθέσεων από τις Alphabet, Amazon, Apple, Meta και Microsoft. Η ελεγχθείσα περιγραφή της ByteDance ακολούθησε με κάποια καθυστέρηση, για την οποία είχε ενημερωθεί προηγουμένως η Επιτροπή, στις 9 Απριλίου 2024. Η Booking Holdings, η οποία ορίστηκε στις 13 Μαΐου 2024, υπέβαλε την οικεία ελεγχθείσα περιγραφή και δημοσίευσε την αντίστοιχη δημόσια επισκόπηση στις 13 Νοεμβρίου 2024. Όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 1 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, η Επιτροπή απέστειλε δεόντως όλες τις ελεγχθείσες περιγραφές στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ).

(64) Η Επιτροπή διαβίβασε στους πυλωρούς παρατηρήσεις σχετικά με τις ελεγχθείσες εκθέσεις τους και θα συνεχίσει να αναλύει κάθε υλικό που υποβάλλουν οι πυλωροί στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 15 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές. Η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης μέτρων μεταπαρακολούθησης, κατά περίπτωση, όπως η επικαιροποίηση του υποδείγματος[46]. Θα συνεχίσει επίσης να συνεργάζεται με το ΕΣΠΔ και την ομάδα υψηλού επιπέδου όσον αφορά το άρθρο 15 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές ως δυνητικό τομέα ενδιαφέροντος, μεταξύ άλλων, για τις ευρωπαϊκές και εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων και επιβολής της νομοθεσίας για τους καταναλωτές.

V. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

(65) Η πράξη για τις ψηφιακές αγορές καθορίζει τις γενικές αρχές που διέπουν την αλληλεπίδρασή της με άλλες σχετικές νομικές πράξεις της Ένωσης, όπως το δίκαιο για τον ανταγωνισμό, την προστασία των δεδομένων και την προστασία των καταναλωτών. Οι αρχές αυτές περιγράφονται στο άρθρο 1 παράγραφοι 5 και 6 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές. Επιπλέον, το άρθρο 37 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές ορίζει ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργάζονται στενά και να συντονίζουν τα οικεία μέτρα επιβολής για να διασφαλίσουν τη συνεκτική, αποτελεσματική και συμπληρωματική επιβολή. Σύμφωνα με το άρθρο 38 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, η Επιτροπή και οι ΕΑΑ οι οποίες επιβάλλουν τους κανόνες ανταγωνισμού υποχρεούνται να συνεργάζονται μεταξύ τους μέσω του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού (στο εξής: ΕΔΑ).

(66) Σύμφωνα με το άρθρο 38 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, η Επιτροπή συνεργάστηκε και συντονίστηκε στενά με τις ΕΑΑ μέσω του ΕΔΑ, συνεχίζοντας έτσι τη μακρά παράδοση στενής συνεργασίας μέσω αυτού του πλαισίου που χρονολογείται τουλάχιστον από την προηγούμενη εικοσαετία. Ειδικότερα, η Επιτροπή και οι ΕΑΑ αλληλοενημερώνονται συστηματικά σχετικά με τα αντίστοιχα μέτρα επιβολής που λαμβάνουν, σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 1 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές. Χάρη στην εν λόγω ανταλλαγή πληροφοριών και στη λειτουργία του ΕΔΑ, η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ της Επιτροπής και των ΕΑΑ ήταν άρτια και αποτελεσματική το 2024.

(67) Το 2024 η Επιτροπή έλαβε από τις ΕΑΑ μία κοινοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 38

[46] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/system/files/2023-12/Article%2015%20DMA%20Template%20%28consumer%20profiling%20report%29.pdf.

παράγραφος 2 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, σχετικά με την πρόθεση έναρξης διερεύνησης σε πυλωρό βάσει της εθνικής νομοθεσίας που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 6 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, και δύο κοινοποιήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 3 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, σχετικά με πρόθεση επιβολής υποχρεώσεων σε πυλωρούς βάσει της ίδιας νομοθεσίας. Οι εν λόγω κοινοποιήσεις υποβλήθηκαν επιπλέον των κοινοποιήσεων που υπέβαλαν οι ΕΑΑ βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003.

VI. Η ΟΜΑΔΑ ΥΨΗΛΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ[47]

(68) Η ομάδα υψηλού επιπέδου για την πράξη για τις ψηφιακές αγορές (ομάδα υψηλού επιπέδου) συστάθηκε με απόφαση της Επιτροπής, της 23ης Μαρτίου 2023, βάσει του άρθρου 40 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές[48]. Η ομάδα υψηλού επιπέδου αποτελείται από τους ευρωπαϊκούς φορείς και τα δίκτυα που προσδιορίζονται στην πράξη για τις ψηφιακές αγορές και έχει συσταθεί ως ομάδα εμπειρογνωμόνων, σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής για τη θέσπιση οριζόντιων κανόνων σχετικά με τη δημιουργία και τη λειτουργία των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής[49]. Η ομάδα υψηλού επιπέδου τελεί υπό την προεδρία της Επιτροπής, η οποία παρέχει επίσης γραμματειακή υποστήριξη. Στόχος της ομάδας υψηλού επιπέδου είναι να στηρίξει τη συνεκτική και αποτελεσματική εφαρμογή της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, καθώς και άλλων τομεακών κανονισμών που εφαρμόζονται σε πυλωρούς.

(69) Η ομάδα υψηλού επιπέδου διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στον εντοπισμό και την αξιολόγηση αλληλεπιδράσεων μεταξύ της πράξης για τις ψηφιακές αγορές και των τομεακών κανόνων. Επιπλέον, η Επιτροπή μπορεί να αξιοποιήσει την εμπειρογνωσία και την πείρα των σχετικών τομεακών φορέων και δικτύων κατά τη διάρκεια πιθανών διερευνήσεων της αγοράς για νέες υπηρεσίες και πρακτικές[50].

(70) Το 2024 συστάθηκαν τρεις θεματικές υποομάδες, οι οποίες επικεντρώθηκαν στις υποχρεώσεις σχετικά με τα δεδομένα, το άρθρο 7 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές (διαλειτουργικότητα) και την τεχνητή νοημοσύνη (ΤΝ)[51]. Συνολικά, οι τρεις υποομάδες πραγματοποίησαν επτά συνεδριάσεις, επιπλέον της συνόδου ολομέλειας που διεξήχθη τον Μάρτιο[52].

(71) Όσον αφορά τις εργασίες της συνόδου ολομέλειας, τα μέλη της ομάδας υψηλού επιπέδου ενέκριναν την πρώτη κοινή τους δήλωση, επισημαίνοντας τη θέση της ομάδας υψηλού επιπέδου για την τεχνητή νοημοσύνη. Στη δήλωση αποσαφηνίζεται ότι, στον βαθμό που τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης είναι ενσωματωμένα σε ορισθείσες βασικές υπηρεσίες πλατφόρμας, οι υποχρεώσεις της πράξης για τις ψηφιακές αγορές θα εφαρμόζονται στα συστήματα αυτά[53].

---

[47] Στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, η ομάδα υψηλού επιπέδου για την πράξη για τις ψηφιακές αγορές είναι συνώνυμη της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου Ψηφιακών Ρυθμιστικών Φορέων.

[48] https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2023-03/High_Level_Group_on_the_DMA_0.pdf.

[49] Commission Decision C(2016) 3301 final establishing horizontal rules on the creation and operation of Commission expert groups [Απόφαση C(2016) 3301 final της Επιτροπής για τη θέσπιση οριζόντιων κανόνων σχετικά με τη δημιουργία και τη λειτουργία των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής].

[50] Στο ίδιο. Άρθρο 40 παράγραφος 7.

[51] Οι εργασίες των υποομάδων διέπονται από επιμέρους εντολές.

[52] Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με κάθε σύνοδο ολομέλειας της ομάδας υψηλού επιπέδου ή συνεδρίαση των υποομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ημερήσιων διατάξεων και των πρακτικών των συνεδριάσεων, βλέπε: https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=el&groupId=3904&fromMembers=true&memberType=5&memberId=111640.

[53] Επιπλέον, στο έγγραφο προσδιορίζονται κατευθύνσεις συνεργασίας, καθώς και βασικοί τομείς που είναι σημαντικοί για την τεχνητή νοημοσύνη και χρήζουν συμπληρωματικής παρακολούθησης και συντονισμένης επιβολής.

(72) Λόγω των σημαντικών εξελίξεων στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης, κρίθηκε αναγκαία η σύσταση της υποομάδας για την τεχνητή νοημοσύνη, η οποία πραγματοποίησε την πρώτη της συνεδρίαση τον Οκτώβριο του 2024. Στο πλαίσιο της συνεδρίασης αυτής δόθηκε η δυνατότητα να προσκληθούν οι πυλωροί προκειμένου να παρουσιάσουν τις πρωτοβουλίες τους στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης και να απαντήσουν σε ερωτήσεις των μελών της ομάδας υψηλού επιπέδου[54]. Επίσης, η Υπηρεσία ΤΝ της Ένωσης είχε τη δυνατότητα να παρουσιάσει τον κανονισμό για την τεχνητή νοημοσύνη και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης, ενώ τα μέλη της ομάδας υψηλού επιπέδου συζήτησαν τις υπό εξέλιξη εργασίες για την ΤΝ που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των δικτύων ή των φορέων τους.

(73) Η υποομάδα για τις υποχρεώσεις σχετικά με τα δεδομένα πραγματοποίησε τέσσερις συνεδριάσεις το 2024[55]. Οι βασικοί τομείς εστίασης περιλάμβαναν την υποχρέωση λήψης συγκατάθεσης για τον συνδυασμό δεδομένων μεταξύ ορισθεισών υπηρεσιών και διακριτών υπηρεσιών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, συμπεριλαμβανομένων της εφαρμογής της εν λόγω διάταξης από τη Meta και της αλληλεπίδρασής της με τον ΓΚΠΔ[56]. Κατόπιν παράτασης της εντολής από τα μέλη της ομάδας υψηλού επιπέδου, η συγκεκριμένη υποομάδα διεύρυνε την εντολή της μετά τη δεύτερη συνεδρίασή της[57]. Η εντολή καλύπτει πλέον και τις εργασίες της Επιτροπής όσον αφορά την πρόσβαση σε δεδομένα και τη φορητότητα των δεδομένων, καθώς και την ανταλλαγή δεδομένων κατάταξης, αναζήτησης, κλικ και προβολής από επιγραμμικές μηχανές αναζήτησης. Στο πλαίσιο των συζητήσεων αυτών εξετάστηκαν επίσης οι εκθέσεις σχετικά με την κατάρτιση προφίλ καταναλωτών που υπέβαλαν οι πυλωροί βάσει της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, καθώς και το κοινό έγγραφο καθοδήγησης της Επιτροπής και του ΕΣΠΔ σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ του ΓΚΠΔ και της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, το οποίο παρουσιάστηκε και στην υποομάδα για το άρθρο 7.

(74) Επιπλέον, η υποομάδα για το άρθρο 7 συγκλήθηκε τον Απρίλιο και τον Σεπτέμβριο του 2024, όπου οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν στις τελευταίες εξελίξεις όσον αφορά τη συμμόρφωση των ορισθεισών υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών[58], συμπεριλαμβανομένων της προσφοράς αναφοράς και αποτελεσματικών μηχανισμών εντοπισμού χρηστών.

(75) Ένα βασικό συμπέρασμα, το οποίο υπογραμμίστηκε τόσο σε επίπεδο ολομέλειας όσο και σε επίπεδο υποομάδας είναι η ανάγκη να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων μέσων πολιτικής και να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι πυλωροί να εκμεταλλεύονται τη μία πολιτική για να αποφύγουν κάποια άλλη. Όσον αφορά το μέλλον, οι μορφές της ομάδας υψηλού επιπέδου θα διευκολύνουν τη συνεργασία και τον συντονισμό που απαιτούνται ώστε να διασφαλιστεί ότι η επιβολή της πράξης για τις ψηφιακές αγορές παραμένει σθεναρή και προβλέψιμη.

[54] Η Apple, η Microsoft και η Meta συμμετείχαν με φυσική παρουσία, ενώ η Alphabet απέστειλε ενημερωτικό σημείωμα που κοινοποιήθηκε στα μέλη της ομάδας υψηλού επιπέδου.
[55] Τον Φεβρουάριο, τον Απρίλιο, τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2024.
[56] Εν προκειμένω, το ΕΣΠΔ παρουσίασε τη γνώμη 08/2024 σχετικά με την έγκυρη συγκατάθεση στο πλαίσιο μοντέλων συγκατάθεσης ή πληρωμής τα οποία εφαρμόζουν μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες, η οποία εκδόθηκε στις 17 Απριλίου 2024.
[57] Προκειμένου να συμπεριληφθούν οι διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφοι 9, 10 και 11, παράλληλα με το άρθρο 5 παράγραφο 2.
[58] «Επιφυείς (OTT) υπηρεσίες ανταλλαγής μηνυμάτων» ή απλώς «εφαρμογές ανταλλαγής μηνυμάτων».